

คน ขาดแคลน คิดแบบนี้

คน มั่งคั่ง คิดอีกแบบ

70 วิธีคิดที่เปลี่ยนชีวิต

จาก “เอาตัวรอด” เป็น “สร้างความมั่งคั่ง”

มองข้อจำกัด

กลัวการเปลี่ยน

หาเงินเพื่อใช้

ยุ่งตลอดเวลา

แข่งขัน

คิดสั้น
หยุดที่พอ

มองทางเลือก

ใช้การเปลี่ยน
ให้เป็นโอกาส

สร้างกระแสเงิน

โฟกัส
สิ่งสำคัญ

ร่วมมือ
สร้างประโยชน์

คิดยาว
สร้างต่อเนื่อง

เปลี่ยนวิธีคิด
เปลี่ยนชีวิต
เปลี่ยนอนาคต

หนังสือที่จะทำให้คุณเห็นชัดว่า ทำไมบางคนไปไกลกว่า
ทั้งที่เริ่มจากจุดเดียวกัน

ผู้จัดทำ : ศักดิ์สุตา จันทเตยานนท์

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ห้ามทำซ้ำ คัดลอก ดัดแปลง เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

สารบัญ

คำนำ คุณไม่ได้ขาดโอกาส คุณแค่ติดอยู่ใน “วิธีคิดเดิม” 7

บทนำ ทำไมคนบางคนไปไกลกว่า ทั้งที่เริ่มจากจุดเดียวกัน
..... 11

PART 1 เข้าใจเกมความคิด ก่อนจะเปลี่ยนมัน

บทที่ 1 ความขาดแคลนไม่ได้เริ่มจากเงิน 16

บทที่ 2 สมอของคุณกำลังสั่งให้ใช้ชีวิตแบบไหน 23

บทที่ 3 ทำไมบางคนยิ่งพยายาม ยิ่งไม่เติบโต 29

บทที่ 4 ทุกการเปลี่ยนแปลง เริ่มจากการรู้ตัว 40

PART 2 70 วิธีคิดที่เปลี่ยนชีวิต

หมวดที่ 1 การมองโลก (Perspective) 50

10 วิธีคิดที่เปลี่ยนวิธีมองโลก และเปลี่ยนผลลัพธ์ของชีวิต 52

หมวดที่ 2 เงินและมูลค่า (Money & Value)..... 89

10 วิธีคิดที่เปลี่ยนความสัมพันธ์ของคุณกับเงิน 92

หมวดที่ 3 การตัดสินใจ (Decision Making)..... 133

10 วิธีคิดที่ทำให้การตัดสินใจแม่นยำและเติบโตมากขึ้น 136

หมวดที่ 4 เวลาและพลังงาน (Time & Energy)..... 174

10 วิธีคิดที่ทำให้เวลาสร้างผลลัพธ์มากกว่าเดิม..... 177

หมวดที่ 5 ตัวตนและความเชื่อ (Identity)..... 214

10 วิธีคิดที่เปลี่ยนจากตัวตนเดิม ไปสู่ตัวตนที่เติบโต 217

หมวดที่ 6 ความสัมพันธ์และโอกาส (Relationships)254

10 วิธีคิดที่สร้างโอกาสผ่านผู้คนและสภาพแวดล้อม..... 257

หมวดที่ 7 การลงมือและการเติบโต (Execution)..... 293

10 วิธีคิดที่เปลี่ยนการรู้ ให้กลายเป็นการลงมือทำ 296

PART 3 เปลี่ยนวิธีคิดให้เกิดผลจริง

บทที่ 5 จับให้ได้ว่า...คุณกำลังคิดแบบขาดแคลนเมื่อไร	336
บทที่ 6 เปลี่ยนคำถามในหัว แล้วผลลัพธ์จะเปลี่ยนตาม	339
บทที่ 7 สร้างสภาพแวดล้อม ที่บังคับให้คุณเติบโต	341
บทที่ 8 ระบบเล็ก ๆ ที่เปลี่ยนชีวิตในระยะยาว	343
บทที่ 9 แผน 30 วัน เปลี่ยนจากคนเอาตัวรอด เป็นคนสร้างความมั่นคง	345
บทส่งท้าย	347

คำนำ คุณไม่ได้ขาดโอกาส คุณแค่ติด อยู่ใน “วิธีคิดเดิม”

มีบางช่วงของชีวิตที่เราารู้สึกว่า

เราก็พยายามแล้ว

แต่ทำไมชีวิตยังไม่ไปไหนสักที

ทำงานมากขึ้น

แต่เงินยังไม่ค่อยเหลือ

คิดจะเริ่มอะไรใหม่

แต่สุดท้ายก็เลื่อนออกไปอีก

เห็นคนอื่นค่อย ๆ ไปไกลขึ้น

แล้วเริ่มถามตัวเองว่า

เขามีอะไรที่เราไม่มี

บางทีคำตอบอาจไม่ใช่แค่เขาโสดดีกว่า

ไม่ใช่แค่เขาเก่งกว่า

ไม่ใช่แค่เขามีต้นทุนมากกว่า

แต่อาจเป็นเพราะเขาไม่ได้คิดกับชีวิต

แบบเดียวกับที่เราคิดซ้ำอยู่ทุกวัน

คนจำนวนมากไม่ได้ติดอยู่ที่เดิมเพราะไม่มีทางไป

แต่ติดอยู่เพราะมองทุกทางผ่านวิธีคิดเดิม

วิธีคิดที่ทำให้เรารอ

ทั้งที่ควรเริ่ม

วิธีคิดที่ทำให้เรากลัว

ทั้งที่ควรลอง

วิธีคิดที่ทำให้เราบอกตัวเองว่า “ยังไม่พร้อม”

ทั้งที่บางทีความพร้อมอาจเกิดหลังจากลงมือ

หนังสือเล่มนี้ไม่ได้บอกว่าคุณคิดผิดมาตลอด

และไม่ได้สัญญาว่าอ่านจบแล้วชีวิตจะรวยทันที

แต่มันจะพาคุณค่อย ๆ เห็นว่า

บางครั้งสิ่งที่ขวางเราไว้

อาจไม่ใช่โลกภายนอกทั้งหมด

แต่อาจเป็นคำถามในหัว

การตัดสินใจเล็ก ๆ

และวิธีคิดบางอย่าง

ที่เราชินกับมันมานานเกินไป

ถ้าคุณเคยรู้สึกว่

ชีวิตควรไปได้ไกลกว่านี้

แต่ไม่รู้ว่าจะติดตรงไหน

บางทีหนังสือเล่มนี้

อาจไม่ได้ให้คำตอบคุณทันที

แต่มันจะเริ่มจากการทำให้คุณเห็นคำถามที่ถูกต้องกว่าเดิม

เพราะบางครั้ง

ชีวิตใหม่ไม่ได้เริ่มจากการมีโอกาสมากขึ้น

แต่มันเริ่มจากวันที่เราเลิกคิดแบบคนเดิม

ที่เคยปล่อยให้โอกาสผ่านไป

บทนำ ทำไมคนบางคนไปไกลกว่า ที่ที่ เริ่มจากจุดเดียวกัน

คนสองคนอาจเริ่มจากจุดใกล้กันมาก

รายได้พอ ๆ กัน

ความรู้พอ ๆ กัน

โอกาสในมือก็ไม่ได้ต่างกันจนเห็นชัด

ช่วงแรกแทบดูไม่ออกว่าใครจะไปไกลกว่าใคร

ทั้งคู่เหนื่อยเหมือนกัน

กังวลเหมือนกัน

และมีวันที่ไม่รู้เหมือนกันว่าชีวิตจะไปทางไหนต่อ

แต่เวลาผ่านไป

เส้นทางของคนสองคนเริ่มห่างกัน

คนหนึ่งยังวนอยู่กับปัญหาเดิม

อีกคนเริ่มขยับออกไปทีละนิด

ไม่ใช่เพราะเขาเปลี่ยนชีวิตได้ในวันเดียว

ไม่ใช่เพราะเขาไม่เคยกลัว

ไม่ใช่เพราะเขามีทุกอย่างพร้อมกว่าเสมอไป

แต่บางอย่างในตัวเขา

ตอบสนองต่อชีวิตไม่เหมือนเดิม

ตอนเจอปัญหา

เขาไม่ได้ถามคำถามเดิม

ตอนมีเงินเข้ามา

เขาไม่ได้ใช้มันแบบเดิม

ตอนเจอโอกาส

เขาไม่ได้ปล่อยให้ความกลัวตัดสินแทน

ตอนยังไม่พร้อม

เขาไม่ได้ใช้ความไม่พร้อมเป็นเหตุผลให้หยุดทุกอย่าง

ความต่างเหล่านี้เล็กน้อย

เล็กลงแทบมองไม่เห็นในวันแรก

แต่สิ่งเล็กที่เกิดซ้ำ

มีพลังมากกว่าที่เราคิด

หนึ่งคำถามที่ต่างออกไป

อาจทำให้เกิดหนึ่งการตัดสินใจที่ต่างออกไป

หนึ่งการตัดสินใจที่ต่างออกไป

อาจทำให้เกิดหนึ่งพฤติกรรมใหม่

และพฤติกรรมเล็ก ๆ ที่เกิดซ้ำ

อาจพาชีวิตไปไกลกว่าที่เราคิดไว้มาก

หนังสือเล่มนี้จะไม่รับให้คำตอบคุณตั้งแต่หน้าแรก

แต่มันจะค่อย ๆ พาคุณมองเห็นว่า

ระหว่างคนที่ยังติดอยู่ที่เดิม

กับคนที่ค่อย ๆ ไปไกลกว่าเดิม

ความต่างอาจไม่ได้อยู่ตรงที่ใครเริ่มดีกว่าเสมอไป

แต่อยู่ตรงที่

เมื่อชีวิตวางปัญหาเดิม ๆ ไว้ตรงหน้า

ใครยังคิดแบบเดิม

และใครเริ่มคิดอีกแบบ

ถ้าคุณอยากรู้ว่า

ความคิดแบบไหนกำลังพาคุณวนอยู่ที่เดิม

และความคิดแบบไหนอาจพาคุณออกจากวงจรนั้น

หน้าถัดไปคือจุดเริ่มต้น

PART 1

เข้าใจเกมความคิด ก่อนจะเปลี่ยนมัน

บทที่ 1 ความขาดแคลนไม่ได้เริ่มจากเงิน

เวลาพูดถึงความขาดแคลน หลายคนมักนึกถึงเงินก่อน

เงินเดือนน้อย รายจ่ายสูง หนี้เยอะ โอกาสน้อย หรือต้นทุนชีวิตไม่เท่าคนอื่น

สิ่งเหล่านี้จริง และไม่ควรถูกมองข้าม

เพราะถ้าชีวิตมีภาระมาก รายได้น้อย หรือเริ่มต้นยากกว่าคนอื่น ความกดดันย่อมมีอยู่จริง

แต่ความขาดแคลนไม่ได้หยุดอยู่แค่จำนวนเงินในบัญชี

เพราะมีบางคนที่มีเงินน้อย แต่ยังคงค่อย ๆ สร้างชีวิตให้ดีขึ้นได้

และมีบางคนที่มีเงินมากขึ้น แต่ยังไม่รู้สึกไม่พออยู่ดี

ปัญหาจึงไม่ได้อยู่ที่ “มีน้อย” อย่างเดียว

แต่อาจอยู่ที่ความรู้สึกว่า

ต่อให้มีเพิ่มขึ้น ก็ยังไม่พอ

ไม่พอที่จะเริ่ม

ไม่พอที่จะลอง

ไม่พอที่จะเปลี่ยน

ไม่พอที่จะเสี่ยง

ไม่พอที่จะเชื่อว่าตัวเองทำได้

นี่คือความขาดแคลนที่ลึกกว่าเงิน

มันคือวิธีคิดที่ทำให้เรารู้สึกว่า สิ่งที่มีอยู่ ไม่มีทางพอสำหรับการเริ่มต้นอะไรใหม่

เมื่อคิดจากความรู้สึกว่า “ไม่พอ” การตัดสินใจจะสั้นลง

เราจะเลือกสิ่งที่ทำให้สบายตอนนี้ แม้มันทำให้อนาคตหนักขึ้น

เราจะกลัวเสียมากเกินไป จนไม่กล้าใช้สิ่งที่มีเพื่อสร้างอะไรต่อ

เราจะมองปัญหาเป็นกำแพง แทนที่จะมองเป็นโจทย์

และเราจะใช้ชีวิตเพื่อเอาตัวรอดจากวันต่อวัน มากกว่าสร้างฐานให้วัน
ข้างหน้า

นี่คือจุดเริ่มต้นของวงจรเอาตัวรอด

พอคิดว่าไม่พอ เราจะตัดสินใจสั้นลง

พอตัดสินใจสั้นลง ผลลัพธ์ก็ยิ่งทำให้ชีวิตตึงขึ้น

พอชีวิตตึงขึ้น เราก็ยิ่งเชื่อว่าไม่พอจริง ๆ

แล้ววงจรก็วนต่อ

ลองดูเรื่องเงิน

คนหนึ่งได้เงินมาแล้วรู้สึกว่

“ชีวิตเหนื่อยมามากพอแล้ว ขอใช้ก่อน”

เขาไม่ได้ผิดที่อยากมีความสุข

แต่ถ้าทุกครั้งที่ได้เงินมา เงินถูกใช้เพื่อปลอบใจอดีตทั้งหมด อนาคตก็แทบ

ไม่ได้รับอะไรเลย

ปลายเดือนกลับมาถึงเหมือนเดิม

พอได้เงินรอบใหม่ เขาก็อยากปลอบใจตัวเองอีก

จงจจึงไม่จบ

อีกคนก็เหนื่อยเหมือนกัน

แต่เขากามตัวเองว่า

ถ้าใช้เงินทั้งหมดเพื่อปลอบใจวันนี้ เดือนหน้าฉันจะกลับมาเหนื่อยแบบเดิม
ไหม

เขาไม่ได้ห้ามตัวเองมีความสุข

แต่เริ่มกันบางส่วนไว้ให้อนาคต

เลิกมากก็ได้ ไม่ต้องสมบูรณ์แบบ

เงินก้อนเล็กนั้นอาจไม่ได้ทำให้ชีวิตเปลี่ยนทันที

แต่มันเริ่มเปลี่ยนความสัมพันธ์ของเขากับเงิน

จากเงินที่เข้ามาเพื่อหายไป

เป็นเงินที่เข้ามาเพื่อสร้างฐานบางอย่าง

ความต่างไม่ได้อยู่ที่รายได้ในวันแรก

แต่อยู่ที่วิธีคิดตอนเงินเข้ามา

คนหนึ่งใช้เงินเพื่อหนีความรู้สึกขาดแคลน

อีกคนเริ่มใช้เงินเพื่อออกจากวงจรขาดแคลน

จุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง จึงไม่ใช่การดำตัวเองว่า ทำไม่ถึงคิดแบบนี้

แต่คือการเริ่มเห็นว่า เมื่อไรเรากำลังคิดจากความไม่พอ

เวลาที่เรารับใช้เงินเพื่อปลอบใจตัวเอง

เวลาที่เราเลื่อนการเริ่มต้นออกไป

เวลาที่เราเห็นคนอื่นได้ดีแล้วรู้สึกกว่าตัวเองแพ้

เวลาที่เราคิดว่า “คนอย่างฉันคงทำไม่ได้”

ถ้าไม่รู้ตัว เราจะคิดแบบเดิม เลือกแบบเดิม และสร้างผลลัพธ์แบบเดิม โดย

เข้าใจว่านั่นคือชีวิตที่เลือกไม่ได้

แต่ถ้าเริ่มรู้ตัว เราจะมีช่องว่างเล็ก ๆ ระหว่างความคิดเดิมกับการเลือกใหม่

และในช่องว่างนั้น เราสามารถถามคำถามใหม่ได้

ฉันกำลังกลัวอะไรจริง ๆ

สิ่งที่ฉันคิดว่าไม่มีทาง เป็นความจริงทั้งหมดหรือเปล่า

จากสิ่งที่มีอยู่ตอนนี้ ฉันยังเริ่มอะไรได้บ้าง

คำถามเหล่านี้ไม่ทำให้ชีวิตเปลี่ยนทันที

แต่มันเริ่มทำให้กรอบเดิมร้าว

และเมื่อกรอบเดิมเริ่มร้าว ทางเลือกใหม่ก็เริ่มปรากฏ

ความมั่งคั่งจึงไม่ได้เริ่มจากการมีทุกอย่างมากพอ

แต่มันเริ่มจากการหยุดเชื่อกันที่ว่า สิ่งที่มีอยู่ตอนนี้ไม่มีทางพอสำหรับการ
เริ่มอะไรเลย

บางทีคุณอาจยังมีเงินไม่มาก ยังมีเวลาจำกัด ยังมีภาระ ยิ่งกลัว และยังไม่
พร้อม

แต่คำถามคือ

จากสิ่งที่มีอยู่ตอนนี้ คุณยังเริ่มอะไรได้บ้าง

ถ้าคำถามนี้เริ่มเกิดขึ้น นั่นคือสัญญาณแรกว่า คุณกำลังค่อย ๆ ออกจาก
วิธีคิดแบบขาดแคลน

ไม่ใช่เพราะโลกง่ายขึ้น

แต่เพราะคุณเริ่มเห็นว่า แม้โลกไม่ง่าย คุณก็อาจมีทางเลือกมากกว่าที่เคย
คิด

และคำถามต่อไปคือ

ความคิดแบบ “ไม่พอ” นี้มาจากไหน

นั่นคือสิ่งที่บทต่อไปจะพาไปดู

บทที่ 2 สมอของคุณกำลังสั่งให้ใช้

ชีวิตแบบไหน

หลายครั้งเราคิดว่าเรากำลังเลือกเอง

เลือกใช้เงินแบบนี้ เลือกอยู่กับงานแบบนี้ เลือกไม่เริ่มต้นนี้ หรือเลือกบอกตัวเองว่า “ไว้พร้อมกว่านี้ค่อยทำ”

แต่บางที การเลือกเหล่านั้นอาจไม่ได้เริ่มจากเหตุผลทั้งหมด มันอาจเริ่มจากเสียงบางอย่างในหัว เสียงที่เราได้ยินมานาน จนเผลอคิดว่านั้นคือความจริง

เสียงนั้นอาจไม่ได้พูดตรง ๆ ว่า “อย่าเติบโต” แต่มันอาจพูดเบากว่านั้น

“ระวังไว้ก่อน”

“อย่าเสี่ยงเลย”

“คนอย่างเราไม่มีทางทำได้”

“ถ้าพลาดขึ้นมา จะทำอย่างไร”

ประโยคเหล่านี้ดูเหมือนเป็นการเตือนตัวเอง แต่ถ้าเราเชื่อมั่นซ้ำ ๆ นานพอ มันจะค่อย ๆ กลายเป็นกรอบที่เรามองชีวิตผ่านมัน

บางคนไม่ได้ไม่อยากเริ่ม แต่ทุกครั้งที่คิดจะเริ่ม จะมีเสียงหนึ่งบอกว่า “ยังไม่พร้อม”

บางคนไม่ได้ไม่อยากมีชีวิตที่ดีกว่าเดิม แต่ทุกครั้งที่มีโอกาสเข้ามา จะมีเสียงหนึ่งถามว่า “ถ้าพังขึ้นมาล่ะ”

บางคนไม่ได้ไม่มีความสามารถ แต่ทุกครั้งที่คิดจะลองอะไรใหม่ จะมีเสียงหนึ่งพูดว่า “คนอย่างเราไปได้ไม่ไกลหรอก”

เสียงเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นลอย ๆ

บางเสียงมาจากคำพูดที่เราได้ยินซ้ำ

บางเสียงมาจากวันที่เราเคยผิดพลาด

บางเสียงมาจากช่วงเวลาที่เราเคยรู้สึกว่าการหวังมากเกินไปทำให้เจ็บมากเกินไป

เราอาจเคยถูกสอนให้ระวัง จนวันหนึ่งเราไม่กล้าเริ่ม

เราอาจเคยถูกทำให้รู้สึกว่าย่ำแย่ใหญ่เกินตัว จนวันหนึ่งเราลดความฝัน
ของตัวเองลง ก่อนที่โลกจะทันปฏิกิริยาที่เราเสียอีก

เราอาจเคยพลาดบางเรื่อง แล้วจำไว้ว่าการลองคืออันตราย หลังจากนั้น
โอกาสใหม่จึงถูกมองผ่านความกลัวเก่า

สิ่งที่น่ากลัวคือ ความคิดแบบนี้มักไม่ได้ทำให้ชีวิตพังทลาย มันเพียงทำให้เรา
ถอยทีละนิด เลื่อนทีละหน่อย เจียบลงอีกนิด และฝันเล็กลงอีกหน่อย

จนวันหนึ่งเราหันกลับมา แล้วพบว่าชีวิตไม่ได้แย่งลงในวันเดียว แต่มันค่อย ๆ
เล็กลงจากการเลือกเดิม ๆ ที่เกิดซ้ำ

เราอยากเก็บเงิน แต่พอเหนื่อยมาก ๆ ก็ใช้เงินเพื่อปลอบใจตัวเอง
เหมือนเดิม

เราอยากเริ่มอะไรใหม่ แต่พอคิดถึงความเสี่ยง ก็เลื่อนออกไปอีก

เราอยากเติบโต แต่พอมีทางที่ไม่คุ้นเคย เราก็กลับไปเลือกสิ่งที่ปลอดภัย
กว่า แม้สิ่งนั้นจะไม่พาเราไปไหน

ไม่ใช่เพราะเราไม่มีความตั้งใจ และไม่ใช่เพราะเราแย่กว่าคนอื่น

แต่บางที เราอาจคุ้นกับเส้นทางเดิมมากเกินไป คุ้นกับการป้องกันตัวเอง
คุ้นกับการไม่เสี่ยง และคุ้นกับการเลือกสิ่งที่แน่นอน แม้สิ่งที่แน่นอนนั้นจะ
ทำให้ชีวิตวนอยู่ที่เดิม

ความเคยชินบางอย่างจึงอันตราย เพราะมันไม่ได้มาในรูปแบบของความล้มเหลว
ใหญ่ ๆ แต่มาในรูปแบบของคำพูดเล็ก ๆ ที่เรอบอกตัวเองทุกวัน

“ฉันเป็นคนแบบนี้แหละ”

“ฉันไม่ถนัดเรื่องเงิน”

“ฉันไม่ใช่คนกล้า”

“ฉันเริ่มอะไรไม่ค่อยจบ”

“ฉันคงไปได้แค่นี้”

ประโยคเหล่านี้ฟังดูเหมือนการรู้จักตัวเอง แต่บางครั้งมันอาจเป็นเพียง
ความเชื่อเก่าที่อยู่กับเรานานเกินไป

บางอย่างที่เราคิดว่าเป็นตัวตนอาจเป็นเพียงสิ่งที่เราถูกฝึกให้เชื่อซ้ำ ๆ และ
ถ้ามันถูกฝึกมาได้ มันก็เริ่มฝึกใหม่ได้เช่นกัน

จุดเริ่มต้นไม่ใช่การบังคับตัวเองให้กลายเป็นคนใหม่ทันที แต่คือการเริ่มฟังตัวเองให้ชัดขึ้น

เวลาจะใช้เงินเพื่อปลอบใจตัวเอง ลองหยุดถามว่า

ฉันต้องการสิ่งนี้จริง ๆ หรือฉันกำลังใช้มันเพื่อหนีความรู้สึกบางอย่าง

เวลาจะเลื่อนการเริ่มต้นออกไป ลองหยุดถามว่า

ฉันยังไม่พร้อมจริง ๆ หรือฉันกลัวว่าถ้าเริ่มแล้วจะเห็นคำตอบบางอย่างเกี่ยวกับตัวเอง

เวลาบอกตัวเองว่า “คนอย่างฉันทำไม่ได้” ลองหยุดถามว่า

นี่คือความจริง หรือเป็นเพียงประโยคเก่าที่ฉันได้ยินมานานเกินไป

คำถามเหล่านี้ไม่ได้ทำให้ความคิดเดิมหายไปทันที แต่มันทำให้เราเริ่มเห็นมัน และทันทีที่เราเห็นมัน เราจะไม่ถูกมันพาไปทางเดิมแบบไม่รู้ตัวเหมือนก่อน

บทนี้ไม่ได้ต้องการให้คุณโทษอดีต เพราะหลายคนที่ยึดต่อความคิดบางอย่างมาทำให้เรา อาจเคยได้รับมันมาจากคนอื่นอีกที่เหมือนกัน

แต่บทนี้ต้องการให้คุณเริ่มเห็นว่า บางเสียงในหัวที่เราคิดว่าเป็น “เรา” อาจเป็นเพียงเสียงเก่าที่ถึงเวลาต้องตั้งคำถาม

การเปลี่ยนชีวิตจึงไม่ได้เริ่มจากการพยายามมากขึ้นเสมอไป บางครั้งมันเริ่มจากการถามตัวเองให้ตรงขึ้นว่า

ตอนนี้ใครกำลังเป็นคนเลือก

ตัวเราจริง ๆ

หรือความกลัวเก่าที่อยู่กับเรามานาน

ถ้าคุณเริ่มแยกสองเสียงนี้ออกจากกันได้ คุณจะเริ่มเห็นทางเลือกที่ไม่เคยเห็นมาก่อน และเมื่อเริ่มเห็นทางเลือกใหม่ คุณก็ไม่จำเป็นต้องกลับไปใช้ชีวิตตามคำสั่งเดิมทุกครั้ง

คำถามต่อไปคือ ถ้าเราเริ่มเห็นแล้วว่าวิธีคิดเดิมกำลังพาเราเลือกแบบเดิม ทำไมบางคนจึงยังเปลี่ยนชีวิตไม่ได้ ทั้งที่พยายามมากขึ้นกว่าเดิมแล้ว

บทต่อไปจะพาไปดูว่า บางครั้งปัญหาไม่ได้อยู่ที่เราไม่พยายาม แต่อาจอยู่ที่เรากำลังใช้แรงกับวิธีเดิมที่ไม่เคยพาเราไปไกลกว่าเดิม

บทที่ 3 ทำไมบางคนยิ่งพยายาม ยิ่งไม่ เติบโต

มีคนจำนวนมากที่ไม่ได้ชี้แจงเลย

เขาทำงานหนัก อดทน รับผิดชอบ และพยายามมากกว่าที่คนอื่นเห็น

ตื่นเช้า กลับดึก รับงานเพิ่ม ทำทุกอย่างให้เสร็จ และบอกตัวเองว่า

“ถ้าขยันกว่านี้ ชีวิตน่าจะดีขึ้น”

แต่เวลาผ่านไป เขากลับเริ่มรู้สึกแปลก ๆ

เหนื่อยมากขึ้น แต่ชีวิตไม่ได้เบาลง

ทำมากขึ้น แต่เงินไม่ได้เหลือมากขึ้น

รับผิดชอบมากขึ้น แต่โอกาสไม่ได้เปิดมากขึ้นอย่างที่คิด

นี่คือจุดที่หลายคนเริ่มสับสน

เพราะเขาทำในสิ่งที่สังคมบอกว่าควรทำแล้ว

พยายามแล้ว อดทนแล้ว ขยันแล้ว

แต่ทำไมชีวิตยังไม่ขยับเท่าที่ควร

บางทีปัญหาอาจไม่ได้อยู่ที่เขาพยายามน้อยเกินไป

แต่อาจอยู่ที่เขากำลังใช้แรงกับวิธีเดิมมากเกินไป

การพยายามเป็นเรื่องดี

แต่การพยายามผิดทาง อาจทำให้เราเหนื่อยโดยไม่เติบโต

เหมือนคนที่วิ่งอยู่บนลู่วิ่ง

เขาใช้แรงจริง เหงื่อออกจริง เหนื่อยจริง

แต่สุดท้ายยังอยู่ที่เดิม

ชีวิตของหลายคนก็คล้ายกัน

ไม่ได้หยุดนิ่งเพราะไม่ทำอะไร

แต่หยุดนิ่งเพราะทำสิ่งเดิมซ้ำ ๆ

แล้วหวังว่าสักวันผลลัพธ์จะเปลี่ยนไปเอง

บางคนทำงานหนักขึ้นทุกปี

แต่ไม่เคยเพิ่มทักษะที่ทำให้ตัวเองมีมูลค่าสูงขึ้น

บางคนรับผิดชอบมากขึ้นเรื่อย ๆ

แต่ไม่เคยสร้างวิธีการทำงานที่ทำให้ชีวิตเบาลง

บางคนรับงานมากขึ้น

แต่ไม่เคยถามว่างานแบบไหนที่พาเขาไปไกลกว่าเดิม

สุดท้ายเขาจึงไม่ได้เติบโต

เขาแค่เหนื่อยในระดับที่สูงขึ้น

นี่คือกับดักของการทำงานหนัก

มันทำให้เรารู้สึกว่าเรากำลังทำดีที่สุดแล้ว

จนบางครั้งเราไม่กล้าถามตัวเองว่า

สิ่งที่ทำอยู่กำลังพาเราไปข้างหน้าจริงไหม

เพราะคำถามนี้ไม่สบายใจนัก

ถ้าคำตอบคือ “ไม่”

แปลว่าแรงที่ใช้ไปอาจไม่ได้พาเราไปในทิศทางที่ควรไป

แต่การเห็นความจริงนี้ไม่ใช่เรื่องเลวร้าย

บางครั้งมันคือจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนชีวิต

เพราะคนที่เริ่มเติบโตจริง

ไม่ใช่คนที่พยายามมากขึ้นอย่างเดียว

แต่คือคนที่เริ่มถามว่า

แรงที่ฉันใช้ทุกวัน กำลังสร้างอนาคตแบบไหนให้ฉันอยู่

คำถามนี้สำคัญมาก

เพราะมันแยกความต่างระหว่าง “การใช้แรง” กับ “การสร้างระบบ”

การใช้แรงทำให้วันนี้ผ่านไป

แต่การสร้างระบบทำให้วันต่อไปไม่ต้องเหนื่อยแบบเดิมเสมอไป

การใช้แรงช่วยให้เราอดจากปัญหาเฉพาะหน้า

แต่การสร้างระบบช่วยให้ปัญหาเดิมไม่กลับมาหนักเท่าเดิมทุกครั้ง

การใช้แรงทำให้เรารู้สึกว่าอย่างน้อยก็ยังพยายาม

แต่การสร้างระบบทำให้ความพยายามเริ่มมีทิศทาง

หลายคนเก่งมากในการเอาตัวรอด

แต่ยังไม่ได้สร้างอะไรที่ทำให้ไม่ต้องเอาตัวรอดหนักเท่าเดิมอีก

เขาแก้ปัญหาเก่ง

แต่ปัญหาเดิมกลับมาเรื่อย ๆ

เขาทำงานเก่ง

แต่งานไม่เคยเบาลง

เขาอดทนเก่ง

แต่ชีวิตยังต้องใช้ความอดทนมากขึ้นทุกปี

ไม่ใช่เพราะเขาไม่ดีพอ

แต่อาจเป็นเพราะเขาใช้พลังทั้งหมดไปกับการประคองวันนี้

จนแทบไม่เหลือแรงออกแบบวันพรุ่งนี้

นี่คือสิ่งที่คนจำนวนมากเข้าใจผิดเกี่ยวกับความสำเร็จ

เรามักคิดว่าความสำเร็จเป็นรางวัลของความเหนื่อย

ยิ่งเหนื่อยมาก ยิ่งควรได้มาก

ยิ่งอดทนมาก ยิ่งควรไปไกล

ยิ่งเสียสละมาก ยิ่งควรได้รับคืน

แต่ชีวิตไม่ได้ดูแค่ว่าเราเหนื่อยแค่ไหน

มันดูด้วยว่าเราใช้แรงไปกับอะไร

ใช้เวลาไปกับอะไร

และสิ่งที่เราทำซ้ำทุกวัน กำลังสะสมเป็นอะไรในอนาคต

ถ้าสิ่งที่ทำซ้ำสร้างเพียงความล่า

ความเหนื่อยก็จะสะสม